

SZPI Hírlevél

A SZÉCHENYI PROGRAMIRODA NONPROFIT KFT. HÍRLEVELE

B E R L I N : TÖBB A KÖZÖSBE

A koronavírus és az uniós költségvetés

EPTK – Fenntartási jelentés

Csomagolásmentes bolt – „Vállalkozz velünk!”

TokajGIS – A jövő borgazdálkodásáért

BRÜSSZEL & BUDAPEST

EB: 3,3 MILLIÁRD EURÓ A NYUGAT-BALKÁNNAK

Az Európai Bizottság átszámítva 1200 milliárd forint uniós támogatást ad a nyugat-balkáni régióknak a koronavírus-világjárvány miatti kiadások fedezésére, a térség társadalmi és gazdasági fellendítésére.

A pénzügyi csomag a többi között tartalmazza az előcsatlakozási támogatási eszköz átcsoportosítását az egészségügyi ágazat számára. Ursula von der Leyen EB-elnök szerint az Unió közös felelősséggel tartozik a nyugat-balkáni partnerországok iránt a járvány idején.

Várhelyi Olivér szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős biztos a döntés bejelentésekor a régió gyors és páratlan megsegítését emelte ki, amellyel az érintett országok hozzáférhetnek az EU több kezdeményezéséhez.

Így a Nyugat-Balkán államai, az uniós polgári védelmi mechanizmusnak köszönhetően, lehetőséget kapnak orvostechikai eszközök közös beszerzésére, a régió pedig mentességet kap az egyéni védőfelszerelések és vírus-tesztek uniós engedélyezési rendszerének szabályai alól.

Forrás: MTI

EGYHELYBEN AZ EU-BRIT TÁRGYALÁSOK

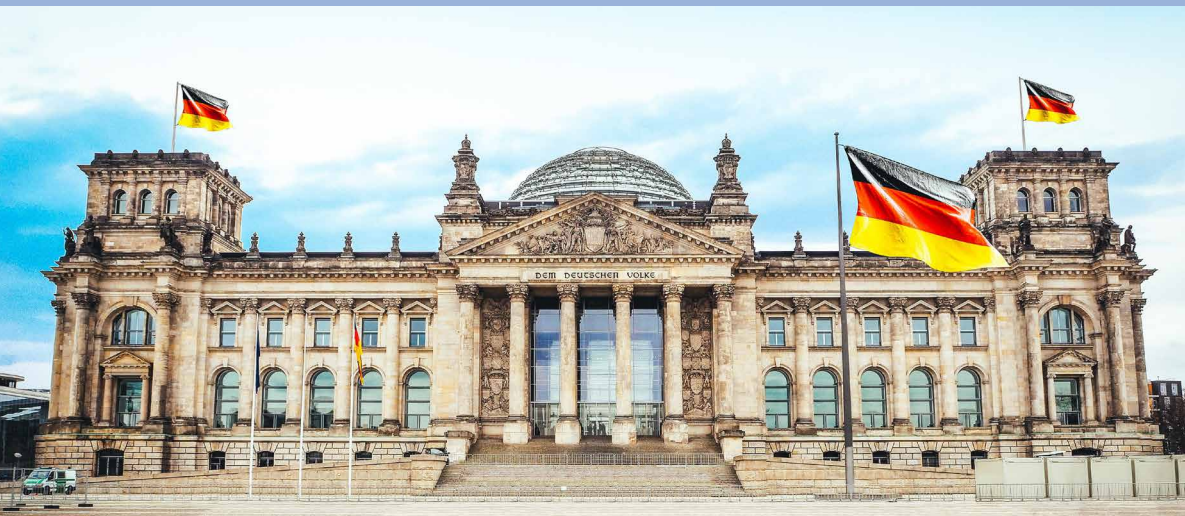
Még a remélt minimális előrelépést sem hozta meg az uniós-brit tárgyalások múlt héten tartott újabb fordulója. A felek gyakorlatilag egymásra mutogatnak, a másikat hibáztatják az elmaradt haladásért. A jövőbeni kétoldalú kapcsolatrendszeréről szóló egyeztetések uniós főtárgyalója szerint az Egyesült Királyság alapvető kérdésekkel nem akart komolyan foglalkozni. Michel Barnier elismerte, hogy a koronavírus okozta egészségügyi és gazdasági válság lekötötte az energiát, de London részéről a politikai akaratot sem látja a megoldásra, ami nem megengedhető. *„Júniusig valódi haladásra van szükség, ha az év végére olyan megállapodást akarunk elérni, amely megfelel az egymástól való függőségnek és a földrajzi közelségünknek egyaránt”* – mondta a francia uniós politikus, aki hozzátette, noha a brit tárgyalók korábban jelezték, hogy nem számolnak az időszak meghosszabbításával, nem tagadhatják meg ezt, ha lassítják az előrehaladást.

Az uniós főtárgyaló tájékoztatása szerint az új kapcsolat részleteit illetően – mint például a kereskedelem, vagy a franciáknak és a dánoknak kulcsfontosságú halászat – a britek több megállapodást képzelnek el, amíg az unió egyetlen, átfogó szerződést kíván kötni. Barnier megjegyezte, hogy továbbra sem sikerült megnyugtatóan rendezni az ír határellenőrzés kérdését sem.

A brit kormány szerint viszont az elégtelen EU-javaslatok miatt alig van haladás. Londonnak végső soron az a célja, hogy egy szabadkereskedelmi megállapodást köthessen Brüsszellel. A miniszterelnöki hivatal szóvivője részletek említése nélkül közölte, az uniós indítványok jelentősen csökkentenék a mindkét fél által célként kitűzött, zero vámterhekre és kvótamentességre törekvő megoldás megvalósítását. A Downing Street úgy véli, addig nem lesz előrelépés az egyenlő feltételek megteremtésében és a szabályozási kérdésekben, amíg az Unió például a közös európai halászati politika kvótarendszerének fenntartását szeretné elfogadtatni a brit kormánnyal. Márpedig ebben az ügyben London szerint csak akkor lesz haladás, ha az Egyesült Királyság az idei év végétől saját ellenőrzése alá vonhatja a hozzáférést területi vizeihez. A jelentős elvi nézetkülönbségeken kívül, szerintük Brüsszel olyan feltételeket akar Londonra erőltetni, amelyek más kereskedelmi megállapodásokban nem szerepelnek, és amelyek nem veszik figyelembe, hogy Nagy-Britannia független országgént lépett ki az Európai Unióból január 31-én. Ekkor kezdődött az év végéig tartó átmeneti időszak, amely során meg kellene egyezni a feleknek a kétoldalú kapcsolatok szabályairól.

Az újabb tárgyalási fordulókat májusban, illetve június elején tartják meg. A tervek szerint június 30-ig van lehetőség az átmeneti időszak meghosszabbításáról dönteni. Uniós részről már a járvány előtt is hangoztatták, gyakorlatilag lehetetlen december 31-ig megállapodni a szabadkereskedelmi szerződésről.

Forrás: BruxInfo, MTI, BBC

NÉMETORSZÁG: TÖBB PÉNZT A KÖZÖSBE

A koronavírus határozza meg az Unió következő költségvetését

A magyar gazdaság iránytűjének képzeletbeli északi pólusa régóta Németországban található. Ami ott történik, az nagymértékben határozza meg a növekedésünket vagy az esetleges visszaesést. Berlinből azonban mostanában nem érkeznek derülátó forgatókönyvek. A német történelem második világháború utáni korszakának legnagyobb mértékű gazdasági visszaeséséhez, tömeges munkanélküliséghez és csődhullámokhoz vezethet a koronavírus-járvány idén. Legalábbis a szövetségi kormány előrejelzése szerint, amely szerdán jelent meg.

A prognózis szerint az Európai Unió legnagyobb gazdasága várhatóan V-alakú pályán mozog, az idei zuhanást jövőre meredek emelkedés követi, de nem sikerül teljesen ledolgozni a veszteségeket. A német gazdaság teljesítménye így 2022-ben érheti el a 2019-es szintet. A hazai össztermék (GDP) az idén 6,3 százalékkal csökken. Ez jóval magasabb, mint a pénzügyi válság miatt, 2009-ben regisztrált eddigi legnagyobb, 5,7 százalékos visszaesés. A kancellária májusban számít a mélypontra, az élénkülés csak az év második felétől indulhat be. Jövőre viszont már 5 százalék feletti GDP-növekedés várható. Fontos megjegyezni, hogy ez az előrejelzés a szokásosnál is bizonytalanabb, mert a folyamatok elsősorban attól függnek, mennyire sikerül elfojtani a járványt, és mennyire lehet majd lazítani a korlátozásokat. Annak ellenére, hogy a rekord mértékű visszaesést eddig példátlan nagyságú, 1197 milliárd eurós (430 ezer milliárd forint) mentőcsomaggal próbálják enyhíteni, több ágazatban is csődhullám várható, a regisztrált munkanélküliek száma pedig az év végéig hárommillióra emelkedhet a márciusi 2,33 millióról.

A koronavírus-járvány kedvezőtlen társadalmi, kulturális és gazdasági hatásai miatt, a német kabinet elengedni kénytelen az államháztartási egyensúly megőrzésére és az államadósság csökkentésére összpontosító eddigi fegyelmzett politikáját. A múlt heti kormányülésen elfogadott pénzügyminisztériumi jelentés azt állapította meg, hogy az államháztartásban a GDP-hez viszonyítva a tavalyi 0,75 százalékos többlet után az idén történelmi csúcstól jelentő 7,25 százalékos hiány keletkezhet, a GDP-arányos államadósság pedig a tavalyi 59 százalékról 75 százalékra szökhet fel. De ez a jelentés is még a járvány korai szakaszában tapasztaltakra épített.

/Folytatás az oldalsávon ->/

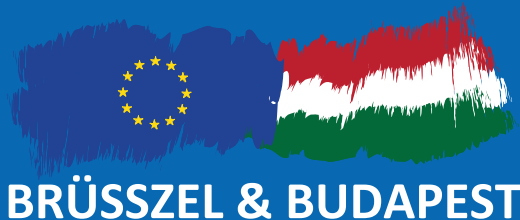
A német mentőcsomagok egyik elemét épp a héten hagyta jóvá az Európai Bizottság (EB). Brüsszel szerint az államilag garantált 550 milliós kölcsön, amelyet a Condor légitársaságnak nyújt Németország a koronavírus-járvány okozta károk miatt, megfelel az Unió állami támogatási szabályainak.

A vállalat a tönkrement Thomas Cook brit utazásszervező csoport egyik német érdekeltsége. Az 5 ezer főt foglalkoztató, charterjáratokat üzemeltető Condort 1955-ben alapították, 2009-ben került a Cookhoz.

A csoportot áthidaló hitellel mentette ki a német állam tavalyi csődje miatt. Ennek köszönhetően a járvány kezdetéig nyereségesen működött. Érdeklődött a Condor után a LOT lengyel légitársaság anyavállalata, de a német Lufthansa-csoport és a szintén német TUI Fly is.

Miután a járvány miatt szinte teljesen leállt a légi utasszállítás, így az érdeklődők egymás után léptek vissza a vállalat megvételétől. A cég árát márciusig 250-300 millió euró értékűre becsülték.

/Folytatás a 3. oldalon ->/

BRÜSSZEL & BUDAPEST

A CÉL: 7 ÉS FÉL MILLIÁRD EURÓ A KORONAVÍRUS ELLEN

Az Európai Unió is csatlakozik a koronavírus-járvány elleni küzdelemre meghirdetett adománygyűjtő akcióhoz (Coronavirus Global Response) – jelentette be Ursula von der Leyen.

„A cél 7,5 milliárd euró összeggyűjtése a megelőzés, a diagnosztika és a betegkezelés elősegítésére. Ez csak az első lépés, a jövőben még többre lesz szükség” – mondta az Európai Bizottság elnöke múlt pénteken.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) felhívására május 4-én egy virtuális donorkonferenciát tartanak, ahol a koronavírus-fertőzések diagnosztizálásához és kezeléséhez, illetve az oltóanyag kifejlesztéséhez várnak felajánlásokat a világ országaitól, hogy mindenki hozzá tudjon férni majd a szükséges gyógyszerekhez.

Forrás: : rapid

Angela Merkel

„Összeurópai léptékű gazdaságösztönző program szükséges a koronavírus-járvány ellen-súlyozására, amelyet Németországnak azzal is támogatnia kell, hogy átmenetileg jelentősen növeli befizetéseit az Európai Unió költségvetésébe” – kongatta meg a harangot Angela Merkel a szövetségi parlamentben (Bundestag), a múlt csütörtök délutáni EU-csúcs előtt. A német kancellár szerint a járvány miatt még sokáig nagyon nehéz lesz az élet, de egy uniós szintű, és a közös költségvetéssel összehangolt konjunktúraprogram a következő két évben megadhatja a kellő lendületet a válságból való kilábaláshoz. „Az már most világos, hogy készen kell állnunk arra, hogy a szolidaritás jegyében, korlátozott időre egészen más, azaz jelentősen nagyobb összegeket fizessünk be az európai költségvetésbe, hiszen azt akarjuk, hogy az EU összes tagállama talpra tudjon állni gazdaságilag.” A közös költségvetés kibocsátás körüli vitáról Merkel azt mondta, ha meglenne a politikai akarat az államháztartási jogositványok egy részének közösségi szintre emelését igénylő lépéshez, akkor módosítani kellene az EU-s szerződéseket, és meg kellene szerezni valamennyi tagállami parlament hozzájárulását, de ez túl hosszadalmas lenne. Ehelyett a kancellár gyorsabb lépéseket sürgetett.

Az EU-s tagországok állam-, illetve kormányfőit összefogó Európai Tanács videokonferenciája után Merkel azt közölte, a már elfogadott 540 milliárd eurós uniós válságkezelő program (Európai Stabilitási Mechanizmus 240 milliárd eurós hitelkerete, az Európai Bizottság 100 milliárd eurós munkahelymegőrző programja, és az Európai Beruházási Bank 200 milliárd eurós garanciaalapja) végrehajtása júniusban kezdődhet, de ehhez egy sor teendő még hátravan, így a német parlamentnek is dönteni kell az ügyben.

/Folytatás a 4. oldalon ->/

BRÜSSZEL & BUDAPEST

Az újabb csúcson a közösség tagjai egyetértettek abban, hogy létre kell hozni egy újjáépítési alapot is a járvány miatt válságba süllyedő gazdaság helyreállítására. Ezt várhatóan összekapcsolják a 2021-ben kezdődő hétéves ciklus EU-s költségvetésével. Ennek mértékével kapcsolatban Merkel nem, de a francia elnök nyilatkozott. Emmanuel Macron az európai GDP 5-10 százalékának megfelelő méretűre szabná, és egyúttal sürgette a leginkább érintett régiók és ágazatok pénzügyi támogatását. „A közös piac olyan államoknak és régióknak kedvez, amelyek a leginkább produktívak, mert azok olyan javakat termelnek, amelyeket el tudnak adni más régióknak. Ha ezeket az utóbbi régiókat most magukra hagyjuk, ha hagyjuk tönkremenni Európa egy részét, akkor egész Európa tönkre fog menni” - tette hozzá. A francia elnök meg is nevezte a szerinte akadályozó országokat, Németországot és Hollandiát. Az Európai Unió tagországainak vezetői azzal bízták meg az Európai Bizottságot, hogy május 6-ig terjesszen elő olyan költségvetési javaslatot a 2021-2027 közötti időszakra, amely megfelelő pénzügyi alapot biztosít a koronavírus-válság sújtotta gazdaság fellendítésére. Az EB német elnöke, Ursula von der Leyen szerint ez a legalább ezermilliárd euróra taksált alap az egyetlen mód arra, hogy az Unió kilábaljon a járvány okozta válságból. A cél elérése érdekében viszont „fokozni kell a tűzerőt”, vagyis az EB a tagállami költségvetési befizetések növelését fogja javasolni. Ez azt jelenti, hogy a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) mintegy 1,2 százalékos befizetése helyett, a saját források felső korlátját körülbelül 2 százalékra kell emelni két vagy három éven keresztül. A törekvés az egységes piac és az unió egységének védelmére irányul – tette hozzá az uniós bizottság vezetője.

A többéves pénzügyi keret (MFF) elfogadása már a koronavírus-járvány előtt is jelentős késést szenvedett el. Akkor elsősorban azért nem sikerült megegyezniük a tagállamoknak, mert az államháztartást kordában tartó országok hallani sem akartak egy 1 százaléknál nagyobb hozzájárulásról. Most a járvány miatti hirtelen keletkezett visszaesést látva, egycsapásra megváltozni látszik Berlin eddigi álláspontja is, és most már készek többet tenni a közösbe. Ezt Merkel azzal indokolta, hogy Németország csak akkor maradhat sikeres, ha „Európának jól megy a sora”.

Forrás: MTI, BruxInfo

GYORS TÁMOGATÁS KELL A TURIZMUSNAK

Hatékony és gyors támogatásra van szüksége a turizmusnak – állapították meg az uniós tagállamok idegenforgalomért felelős miniszterei hétfőn. A tárcavezetők szerint, ez az ágazat egyike a koronavírus-járvány által leginkább sújtott területeknek, ezért célzott intézkedésekkel kell megsegíteni. A Tanács soros horvát elnökségének nevében Gari Cappelli, turizmusért felelős miniszter kijelentette: közös terv szükséges arra, hogy miként lehet a turizmust egészségügyi szempontokból biztonságosan újraindítani. Úgy vélte, jó megoldás lenne az ágazat megmentése érdekében, ha az európai tagállamok közötti forgalomban ún. turista folyosókat nyitnának. „Az idegenforgalom az EU össztermelésének 10 százalékát teszi ki, és az állampolgárok 12 százalékának biztosít megélhetést. A múlt héten, uniós szinten elfogadott helyreállítási alap egyik kedvezményezettje a turizmus” – hangsúlyozta Cappelli. Thierry Breton, az Európai Bizottság belső piacért felelős biztosa szerint ahhoz, hogy a lehető leggyorsabban újra felépíthessék a turizmust egy ambiciózus költségvetésre építő új Marshall-tervre van szükség, amelyből hatékonyan lehetne támogatni a turizmust.

Forrás: MTI

EBRD - TÁMOGATÁSI CSOMAG A KORONAVÍRUS-JÁRVÁNY MIATT

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) az új koronavírus okozta járvány gazdasági hatásainak enyhítésére a következő két évben 21 milliárd euró pótlólagos támogatást nyújt a működési területéhez tartozó gazdaságoknak.

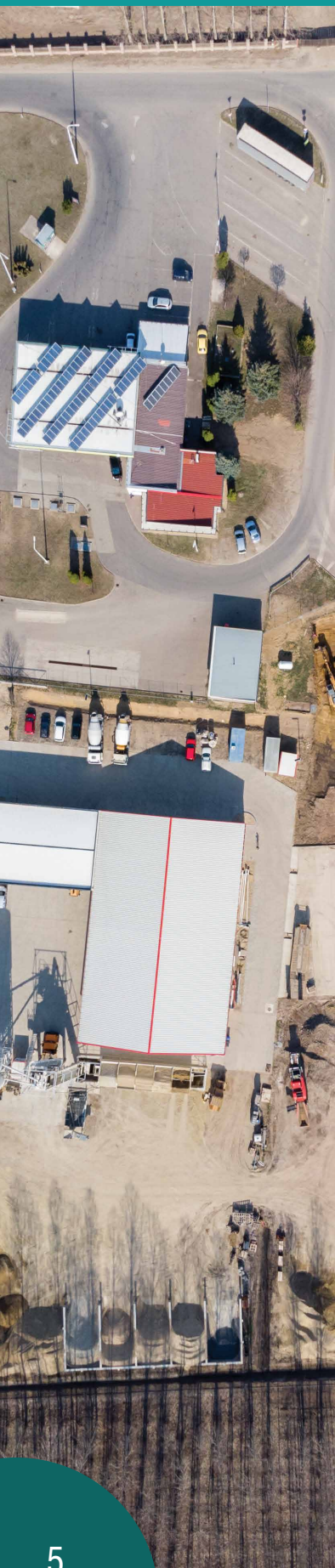
A londoni székhelyű pénzügyi intézmény múlt csütörtökön bejelentett programja alapján, a teljes csomagból 4 milliárd eurót különít el azonnali felhasználásra a közép- és kelet-európai gazdaságok számára. Olyan felhasználók kaphatnak belőle, amelyeknek nagy szükségük van likviditáspótlásra és rövid távú működőtőke-juttatásra. Ezt a térség gazdaságainak bármelyik ágazatában fel lehet használni. Az egykori szovjet régió átalakulásának támogatására 1991-ben életre hívott pénzügyi intézmény, elsősorban a koronavírus-válság által különösen sújtott kis- és középvállalatoknak - köztük turisztikai, feldolgozóipari és agrárvállalkozásoknak - igyekszik ezzel a forrással segíteni.

Az EBRD tavaly 10,1 milliárd eurót juttatott hitelek és befektetések formájában, ami rekordnak számít. Magyarországon az EBRD tavaly három beruházási programhoz 63 millió euró finanszírozást nyújtott a 2018-as, hét magyarországi programra folyósított 124 millió euró után. A banknak az Európai Unió és az Európai Befektetési Bank is részvényese, 69 ország mellett.

Forrás: MTI

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁG

EPTK – FENNTARTÁSI JELENTÉS

A projektmegvalósítás végéhez közeledve érdemes felkészülni a fenntartási időszakra, a beszámolási kötelezettség teljesítésére és ennek EPTK-felületre való rögzítésére. Emellett az Irányító Hatóság (IH) helyszíni ellenőrzés keretében is vizsgálhatja a fenntartás teljesülését.

A Magyarországon 2020.03.11-én kihirdetett veszélyhelyzet érinti az uniós pályázatok megvalósítását is.

A **98/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet** helyszíni ellenőrzéssel kapcsolatos **16. §** értelmében a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendeletről eltérően az Irányító Hatóság - ha kockázatelemzés mást nem indokol - a projektzáró kifizetési igénylését jóváhagyhatja akkor is, ha a projektzáró kifizetési igénylésének jóváhagyását megelőzően elvégzendő helyszíni ellenőrzésre nem kerül sor.

A fenntartási időszak a projektmegvalósítás befejezésétől vagy az IH döntése alapján a projekt fizikai befejezésétől számított 5 éves jelentéstételi időszak (kis- és középvállalkozás esetén 3 év), amely alatt a Kedvezményezett a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 71. cikk (1) bekezdésében foglaltaknak.

A **98/2020. (IV. 10.) Korm. rendelet** fenntartással kapcsolatos **17. §** értelmében „A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 178. § (1) és (1a) bekezdésétől eltérően az irányító hatóság a kedvezményezett kérelmére a fenntartási kötelezettség időtartamát legfeljebb a veszélyhelyzet időtartamának megfelelő időtartammal meghosszabbítja.”

A fenntartási időszakhoz egyszeri – Záró Projekt Fenntartási Jelentés (ZPFJ) – vagy többszöri, tárgyidőszakra vonatkozó – Projekt Fenntartási Jelentés (PFJ) és ZPFJ – beszámolási kötelezettség társul. A fenntartási jelentések beadási határideje a tárgyidőszakokat követő 15. nap.

A fenntartási jelentések a projektmegvalósítás befejezését követően a jóváhagyott adatok alapján az IH munkatársai által indítva generálódnak az EPTK-felületen. A Szakmai beszámoló/k/Fenntartási jelentések funkció esetében ismét színek segítik a könnyebb eligazodást a folyamatban:

- **Szürke:** ha még nincs IH által generált fenntartási jelentés;
- **Narancssárga:** ha van generált jelentés és a ZPFJ még nincs elfogadva;
- **Zöld:** a ZPFJ IH általi elfogadását és jóváhagyását követően

Jelentés sorszáma	Jelentés típusa	Tárgyidőszak kezdete	Tárgyidőszak vége	Benyújtás határideje	Jelentés állapota	Lezárás időpontja	Beküldés dátuma	Hibák száma	Figyelmeztetések száma
1	Projekt Fenntartási Jelentés	2018.06.19.	2019.06.18.	2019.07.03.	Rögzítés alatt			0	0
2	Projekt Fenntartási Jelentés	2019.06.19.	2020.06.18.	2020.07.03.	Ütemezett			0	0
3	Projekt Fenntartási Jelentés	2020.06.19.	2021.06.18.	2021.07.03.	Ütemezett			0	0
4	Projekt Fenntartási Jelentés	2021.06.19.	2022.06.18.	2022.07.03.	Ütemezett			0	0
5	Záró Projekt Fenntartási Jelentés	2022.06.19.	2023.06.18.	2023.07.03.	Ütemezett			0	0

EXCEL EXPORT

1. ábra

Eredmények megjelenítése 1-től 5-ig 5 találatból.

/Folytatás a 6. oldalon ->/

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁG

A Fenntartási jelentések gomb megnyomására megjelenik az adott projekthez tartozó ütemezett fenntartási jelentések listája (1. ábra). A listán látható Benyújtás határideje alatt látható dátum/ok határozzák meg a PFJ/ZPFJ szerkesztésének határidejét. A határidő betartásának érdekében az EPTK-rendszer automatikus figyelmeztető üzenetet küld a határidő közeledtéről.

Az aktuális jelentés kiválasztása után az alábbi funkciók jelennek meg a felületen:

1. Projekt azonosító adatok

-> A funkcióban az adatok automatikusan generálódnak. A Projekt fenntartási időszak tényleges befejezés dátuma és a Vállalási időszak tényleges befejezés dátuma mezők PFJ esetén nem, de ZPFJ esetén felülírható.

2. Fenntartási jelentés azonosító adatok

-> A projektmegvalósítás során már megismert Beszámoló azonosító adatok űrlap működéséhez hasonló.

3. Monitoring mutatók

-> A projektmegvalósítás során már megismert Monitoring mutatók működéséhez hasonló. Az időszakra, illetve a teljes fenntartási időre elvárt mutatók igazolására szolgál.

4. Esélyegyenlőség és Környezeti fenntarthatóság

-> A projektnek kötelező megfelelnie a horizontális szempontoknak is, amelyet az „Új Esélyegyenlőségi szempont rögzítése”-vel és a környezeti fenntarthatóság kapcsán az „Új Környezeti fenntarthatóság rögzítése”-vel igazol. A funkciók a beszámoló Műszaki-szakmai eredmény funkciójához hasonlóan működik.

5. Arányosított bevételek

-> Esetleges bevételek alakulásáról szóló adatszolgáltatás.

6. Alátámasztó dokumentumok

-> A megfelelő dokumentumok csatolása szükséges, ha a megvalósítás helyszíne és a kedvezményezett székhelye vagy telephelye nem egyezik meg, valamint ha a PFJ-ben rögzített indikátorértékek alátámasztása szükséges.

7. Beszerzett eszközök

-> A fenntartási időszakban szükség esetén beszerzett új eszközök rögzítése esetén szükséges nyilatkozni az eszköz aktiválásáról, üzembehelyezéséről.

8. Nyilatkozat PFJ/ZFPJ esetén

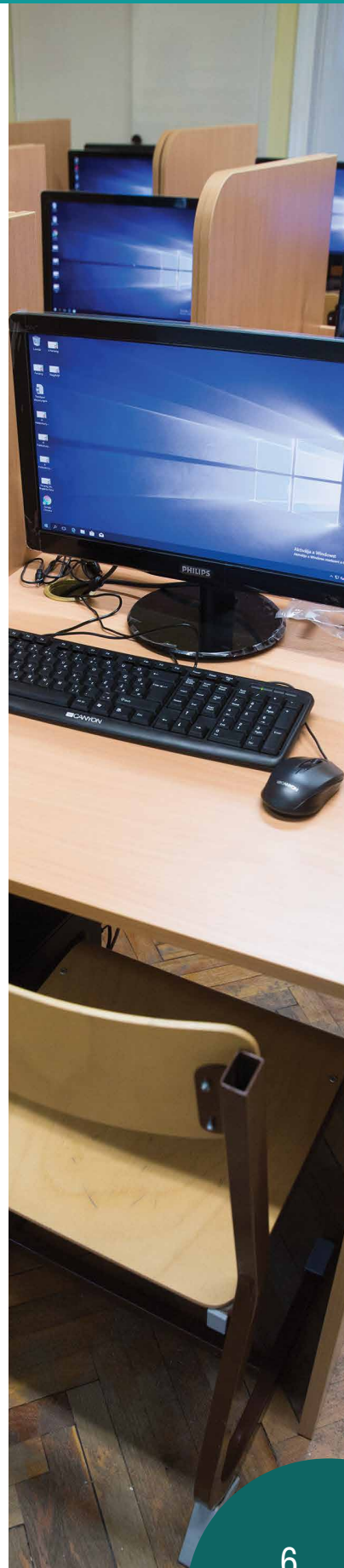
-> A Nyilatkozat funkció az elszámlások Nyilatkozattétel funkciójához hasonlóan működik de PFJ és ZPFJ esetében eltérőek a nyilatkozatok. Kitöltése jelen esetekben is kötelezően kipipálandó.

9. Hiánypótlások/Korrekciók

A projektmegvalósítás ideje alatt benyújtott jelentések ellenőrzési folyamatához hasonlóan a PFJ/ZPFJ esetében szükség esetén az IH hiánypótlást és korrekciót írhat elő a megfelelő jelentés összeállítása érdekében. Ha a fenntartási jelentés ezt követően sem kerül elfogadásra, az IH köteles szabálytalansági döntést hozni, amelynek alapján a szerződés megszüntetését kezdeményezi.

A Fenntartási jelentés rögzítéséről részletesebben az EPTK online Súgóközpontjában olvashat az alábbi linken: <https://help.fair.gov.hu/node/791>

Amennyiben a ZPFJ jóváhagyásra kerül az IH részéről és elkészül a záró jegyzőkönyv, a projekt sikeresen lezárult. Az Európai Unió és a Magyarország Kormánya által finanszírozott további támogatási forrásokról az SZPI tanácsadói szívesen adnak tájékoztatást.

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁG

KERKÓNIA KFT.: KÖRNYEZETTUDATOS „CSOMAGOLÁS”

„Meg voltam elégedve az SZPI tanácsadójának támogatásával, a projekt minden részében igénybe vettem a segítségét. A pályázatom beadása során derült ki, hogy hiánypótlást kell benyújtanom, ezt is orvosoltuk. A képzés összességében száraz volt, viszont információdús” – Laczkó Boglárka, vállalkozó.

A Nemzeti Programok Igazgatóság rendszeresen megjelenő rovatában a héten a Széchenyi Programiroda által jelenleg is megvalósítási folyamatban lévő GINOP-5.1.9-17 „Vállalkozz velünk!” – Álláskeresők és fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése a Közép-Dunántúli régióban című pályázat keretében támogatást nyert egyik fiatal vállalkozó bemutatásával foglalkozik, amely elindításában tanácsadóink aktívan segítettek.

Laczkó Boglárka, 28 éves, csomagolásmentes boltot üzemeltet Veszprémben. A vállalkozását azért hozta létre, mert ahogyan ő fogalmazott: „Már több mint 10 éve környezettudatosan élek és szerettem volna egy csomagolásmentes boltot létrehozni, ami sikerült is. Úgy gondolom, hogy a jövőben szükség lesz erre az életvitelre. Itt nincs pazarlás. Szerintem manapság az emberek egyre jobban ügyelnek az egészséges életmódra történő átállásra, valamint annak megismerésére. Ezen felül talán úgy érzik, hogy ez lassan a kötelességük is.”

Boglárkának már vannak állandó törzsvásárlói, viszont minden nap akad olyan új vevő, aki, amikor betér a boltjába és megismerkedik a csomagolásmentes termékekkel, illetve a környezettudatos gondolkodásmóddal, azonnal beleszeret ebbe az egyedi koncepcióba. Így gyarapszik a veszprémi Kerkónia Kft. törzsvásárlóinak száma napról napra.

„Általában 5 kg-os, vagy nagyobb kiszerelésű tételekben veszek árucikkeket. Amikor megérkezik egy vásárló, üvegben, vagy más, zárható tárgyban tárolva, kimérve adom el az adott árucikket. Amennyiben úgy alakul, üvegben adom, ami visszakerül hozzám az adott vásárló által, én pedig visszaadom azt a gyártónak újrahasznosítás céljából, így egy állandó körforgást kialakítva. Természetesen szeretnék inspirációként szolgálni más üzletek számára, hogy ők is áttérjenek a csomagolásmentes módszerre. Néhány boltvezető már meg is keresett ezzel kapcsolatban” – magyarázta a fiatal vállalkozó miként is működik a bolt, illetve annak legkiemelkedőbb, környezettudatos csomagolási aspektusa.

Boglárkának vannak tervei a jövőt illetően is, szeretné, ha minél többen ismernék fel, hogy az egészséges életmód nem egyenlő a drágábbal és, hogy mindenkinek van lehetősége környezetünk megvédésére a vásárlás során is.

/Folytatás a 8. oldalon ->/

NEMZETI PROGRAMOK IGAZGATÓSÁG

„Magyarországon egyelőre nem teljesen kiforrott ez a vásárlási mód, viszont ettől függetlenül nem tartozik magasabb árkategóriába, sőt, olcsóbb, mivel csomagolásmentesek a termékek. Az a koncepcióm, hogy tartsam az alacsony árakat, így tudják az emberek érezni azt, hogy az egészséges életmód nem drágább, valamint így az alacsonyabb társadalmi rétegek is hozzá tudnak jutni az ilyen termékekhez. Amennyiben kézműves termékekről van szó, azok drágábbak, de azok a termékek mindenhol drágák. Az én boltomban lévő áruk mindig olcsóbbak a többi boltban lévő termékeknél, pontosan azért, mert nincsenek előre csomagolva. Természetesen egy befőttes üveget, vagy egy jobb minőségű kenyértartót meg kell vásárolnia az adott egyének, viszont ez teljes mértékben megtérül, mivel mindig ugyanazt a tárolót használja egy adott vásárló különböző termékek vásárlásához, illetve tárolásának céljából”.

A Magyarországon alapított vállalkozások tulajdonosai más-más véleménnyel vannak az itthoni körülményekkel és lehetőségekkel, a piaccal kapcsolatban. *„Korábban is volt már itthon vállalkozásom, akkor KATA-s voltam, most pedig Kft.-m van. Itthon azért nehéz vállalkozni, mert nagy adózási ráta mellett rengeteg költsége van egy vállalkozónak. Magyarországon a kártyás fizetés is nagyon költséges. Ettől függetlenül szeretek vállalkozó lenni, a magam ura vagyok, és nem támadnak egyik oldalról sem hivatali szervek. Ennek nagyon örülök”* - vélekedik Boglárka az országban belüli vállalkozásokat érintő szituációról.

Arra a kérdésre, hogy milyen tanácsot adna kezdő vállalkozóknak, a következőt felelte: *„Azt tanácsolom minden kezdő vállalkozónak, hogy legyen egy jó könyvelőjük. Ne bízzanak semmit a véletlenre, mindennek részletesen járjanak utána. Minden témában kérjenek állásfoglalást legalább 1 hivatalos személytől, vagy hivataltól. Javasolom, hogy csak nagyban gondolkozzanak, kicsiben nem szabad. Ne álljanak meg 5 percre sem, ha munkáról van szó, mivel mindig lehet fejlődni”.*

A jelenlegi egészségügyi veszélyhelyzet miatti gazdasági hatásokat már Boglárka is érzékeli. *„A karantén elején még nem nagyon lehetett érezni a visszaesést, most viszont már érezhetően kevesebben járnak vásárolni, valamint úgy gondolom, hogy a bezártság rossz hatással van az emberek vásárlási kedvére is. Bizom abban, hogy ez belátható időn belül helyre fog állni”* – fogalmazott.

A Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft, valamint partnerei, az Enterprise Hungary Nonprofit Kft. és az Ifjúsági Vállalkozásélénkítő Egyesület, 2019-ben és 2020-ban is segíti a fiatalok vállalkozóvá válását a GINOP-5.1.9-17-2017-00009 - Vállalkozz Velünk! Álláskeresők és fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése - képzés és mentorálás program révén, amely programról a vallalkozzvelunk.eu oldalon tudhatnak meg többet az érdeklődők.

NEMZETKÖZI TERÜLET

TOKAJ-HEGYALJAI BORVIDÉK SZLOVÁK TERÜLETE

A Tokaj-hegyaljai borvidék területi kiterjedése földrajzi értelemben nem ér véget a szlovák-magyar határnál. Az 1908-as bortörvény alapján a Tokaj-hegyaljai borvidékhez a szlovák oldalon három község, Szőlőske, Szlovákújhely és Kistoronya tartozhatna (mintegy 172 hektárnyi szőlővel).

Azonban a második világháború után a csehszlovák kormány geológiai kísérletekre hivatkozva további községekkel összesen mintegy 900 hektárra bővítette a Tokaj-hegyaljai borvidék Szlovákiára eső területét.

A szlovákiai borvidékeket meghatározó törvény jelenleg az alábbi községeket sorolja a borvidékhez: Kistoronya, Nagytoronya, Csörgő (Čerhov), Szlovákújhely, Szőlőske, Nagybari és Csarnahó.

Forrás:
<http://adatbank.sk/lexikon/tokaji-borvidek/>

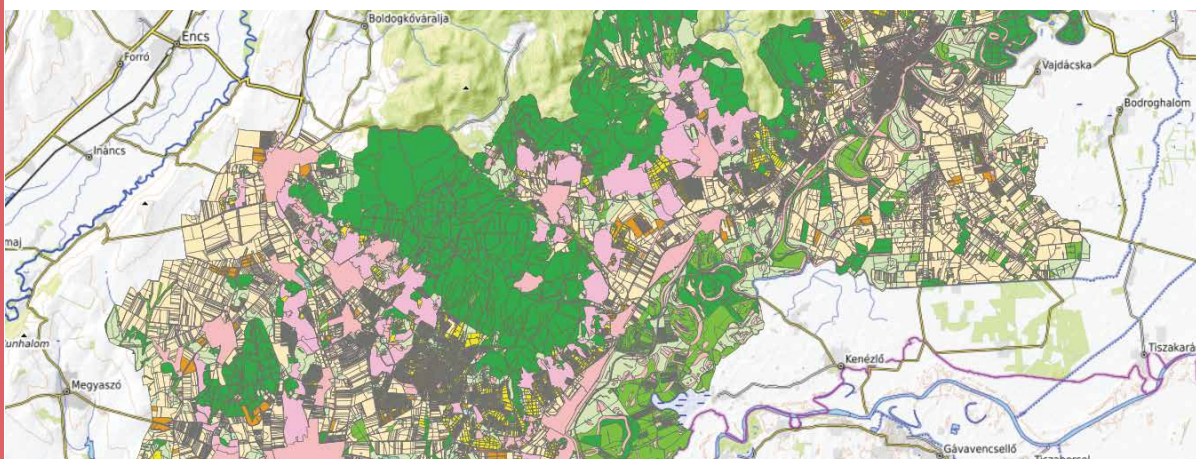
TokajGIS

A jövő borgazdálkodásáért

Amikor egy kora nyári estén belekortyolunk a frissen bontott furmintba, a címkét nézegetve leginkább a Szent Tamás pincészetet és Mád szépségén időzünk el, esetleg egy jól megérdemelt kirándulás jut eszünkbe a Kopasz-hegy lábánál. Ritkán asszociálunk a rengeteg munkára, ami ahhoz kell, hogy az asztalunkra kerülhessen a nedű, még ritkábban arra, hogy miféle tudományos és innovációs kutatás történhet a háttérben, mialatt az erkélyen ülve elégedetten csillogtatjuk a napfényben poharunkat.

A Tokaji borvidék különleges földrajzi és kulturális adottságai egy olyan projekt megvalósítását tették lehetővé, amely a határon átnyúló programok törekvéseinek céljait több szinten is teljesítette és ez még csak a kezdet. A TokajGIS projekt egy átfogó intézményközi, (gasztro)-kulturális, innovációs, és gazdasági együttműködés, amely az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program (SKHU) segítségével valósult meg. A TokajGIS kézzelfogható eredménye egy nyílt forráskódú területinformációs keretrendszer, amelyet a régióban található két jelentős „határmenti” város intézménye, a kassai Pavel Josef Safárik Egyetem és az egri Eszterházy Károly Egyetem tervezett meg. A rendszer létrehozása azonban a tudományos élet, a (bor)termelők, informatikusok és megannyi szakember és felhasználó közös tapasztalatával, együttműködésével jöhetett létre, ami éppen ezért a projekt konkrét célján, azaz a térinformációs keretrendszer elindításán túlmutat.

/Folytatás a 10. oldalon ->/

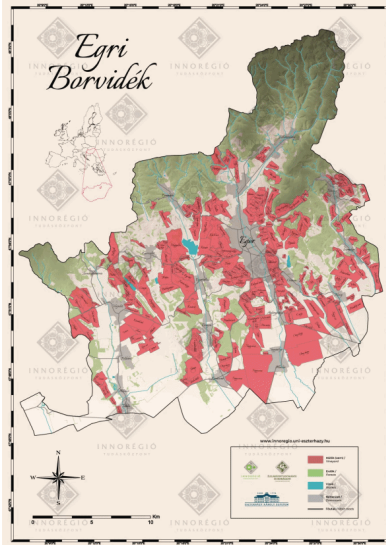
NEMZETKÖZI TERÜLET

„A térinformatikai rendszer azt jelenti, hogy bizonyos területi adatokat tematikus térképekre viszünk fel, és a tematikus térképen keresztül tudják a felhasználóink ezt igénybe venni. A TokajGIS esetében ez annyit jelent, hogy a Tokaji borvidék magyarországi, illetve az egykori Tokaji Borvidék szlovákiai területi adatai egy egységes szlovák-magyar térinformatikai adatbázisba kerültek be” – mondta el kérdésünkre Dr. Ruzskai Csaba, az Innoregión Tudásközpont vezetője, a projekt szakmai vezetője. Elmondása alapján eredményeik szerteágazóak, hiszen a rendszer kidolgozásának folyamata, és az így megszerzett tudás, azaz a know-how, nemcsak a hazai térinformatikai kutatás-fejlesztésnek adott (és adhat a jövőben is) lendületet, hanem javította a szlovák-magyar tudományos kapcsolatokat, valamint a Borvidék termelőinek segít a gazdaságföldrajzi kérdések megválaszolásában. Fenntarthatóság szempontjából is lehet egy platform, hiszen a látható adatbázis felhasználható egy beruházás esetén akár önkormányzatok akár magánvállalkozások számára, így a területi döntéseket tudja támogatni.

„A szőlészetek [voltak] az elsődleges célcsoportok, az ő számukra készült egy olyan adatbázis, amelyeket térképeken érnek el. Ez egy eléggé beszédes adatbázis, gondoljunk itt az alapkőzetre, a talajokra, de akár társadalmi, gazdasági adatokra is. Azért hívjuk ezt keretrendszernek, mert ezt felhasználva, majd egyéb tematikus adatokat is fel lehet tölteni, amit egyébként tervezünk is - mesélte el Ruzskai, hogy miként kell a TokajGIS-t elképzelnünk. „Lefedünk egy ültetvényt, és akár disszeminációs (ld. oldal-sáv), akár egyéb szakmai célokból, parcellánként fel tudjuk tölteni és tudunk rajta keresztül értékeléseket végrehajtani”.

A határ két oldalán megtalálható, eltérő struktúrájú és nevezéktanú adatbázisok korábban megnehezítették a borvidék térinformatikai feldolgozását, a tudományos adatok integrációját, a közös érdekeken alapuló régiófejlesztési koncepciók elkészítését, és a kapcsolódó fejlesztési feladatok transzparensé tételét.

/Folytatás a 11. oldalon ->/

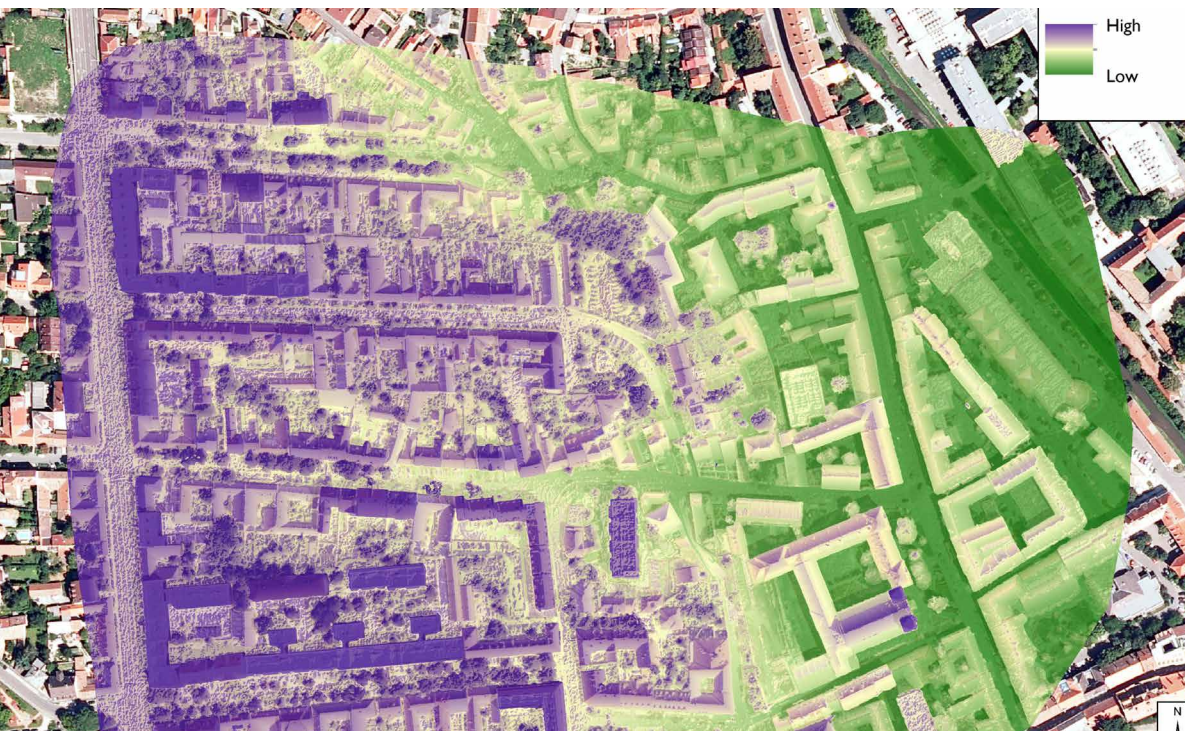
KÉPALKOTÓ SPEKTROMETRIA

Multispektrális távérzék- elés:

A multispektrális szó arra utal, hogy a távérzékelt felvétel 4, vagy annál több csatornából épül fel, amelyek a spektrum különböző tartományából tartalmaznak adatokat ugyanarról a felszínről, ugyanabból az időpillanattól.

A digitális multispektrális felvételek követelménye, hogy a különböző frekvenciájú elektromágneses hullámokra érzékenyített érzékelők adott pixelei egymásra épüljenek.

A felvételek kiértékelése a különböző csatornákon mért értékek egybevetésével történik, aminek a kifinomult kamera-optika rendszere, és a kalibráció teremti meg az alapját.

NEMZETKÖZI TERÜLET

KÉPALKOTÓ SPEKTROMETRIA

Hiperspektrális távérzéke- lés:

A hiperspektrális távérzéke-
lés során számos (10-100-as
nagyágrendű) sávban
készül spektrum az adott
terület egyes pontjairól; az
egyes spektrumokat magá-
ban foglaló képpontokból
pedig kép állítható össze
(képalkotó spektrometria).
A hiperspektrális távérzéke-
lő eljárást eredetileg idegen
égitestek felszínének geoké-
miai vizsgálatára dolgozták
ki, hiszen csak a távérzéke-
lés segítségével tudjuk a
más bolygók felszínén
található anyagokat meghá-
tározni. A spektrometria
jelenleg is a leghatékonyabb
módszer például a Mars
felszíni anyagainak vizsgálá-
tára. A földi alkalmazások-
ban az 1980-as évektől
elsősorban ásványterképe-
zési céllal használták a
hiperspektrális technológi-
át. A növényzettel és
sokszor felhőkkel is borított
Európában főleg bányászati
szennyeződések kimutatá-
sára használják, a száraz
területeken a felszín geoló-
giai térképezésére is.

A hiperspektrális távérzéke-
lés a legújabb, felszínborítá-
st vizsgáló eljárások
egyike. Hazánkban először
2002-ben készítették képalko-
tó spektrometriát
használó légifelvételeket.

Forrás:
<http://www.rsgis.hu/Multi-spektralis-legifelvetel-terkepek.html>

<http://www.rsgis.hu/Hiperspektralis-legifelvetel-terkepek.html>

A rendszer interaktív, teste szabható. Már a projektidőszak alatt olyan 3D állományokat sikerült létrehozniuk, például a Patricius Borház, vagy a Szent Tamás dűlőt művelő Szepsy Borászati Kft. részére, akik használják ennek a rendszernek az adatbázisát, amely az ültetvénykezelésüket segíti. A fejlesztés átültethető a későbbiekben saját drónos infrastruktúrával a rendszer önálló, magánfelhasználásra is. „A borászokat érdekli, nyitottak az újdonságokra, velük élő együttműködés van, már érkezett kérés afelől, hogy a know-how-t ültessük át az Egri Borvidékre is, úgyhogy van erre érdeklődés”- tette hozzá Ruzskai. A megvalósítók gondolkodnak ennek a platformnak a keretében szolgáltatások kialakításában is, ha lejár a fenntartási időszak.

Nemcsak a magyarországi borvidékekben vették figyelembe ezt a rendszert. „Az volt a lényeg, hogy ne csak Magyarországnak, hanem Szlovákiának is használható legyen. Megoldottuk azokat a problémákat, amelyek, mondjuk úgy a két ország tér, vagy területi adatbázisainak különbözőségéből fakadtak. Voltak megfeleltethetőségi problémák, például ugyanaz az adatállomány Szlovákiában máshogyan néz ki, máshogyan van paraméterezve, mint nálunk, és nyilván ezeket egységesíteni, vagy harmonizálni kellett, hogy meg tudjon jelenni egy közös rendszerben. Kidolgoztunk egy olyan módszertant, amit mind a két ország tudott alkalmazni, ilyen határmenti együttműködésnél, ahol térinformatikai munka jöhet szóba” – tette hozzá a szakmai vezető. Példával szemléltetve: ezzel a precíziós eszközzel korrigálni lehet a sokszor 10-100 méteres eltéréseket a határ mentén kimért földterületeken.

A kassai Pavel Josef Safárik Egyetem természettudományos oktatást végez, magyar oldalról a Földrajz Intézet térinformatikus kollégáival közösen dolgoztak a projekten, ahol az elméleti kidolgozáson kívül próbaméréseket is végeztek. Dr. Ruzskai Csaba szerint, kiváló alkalom volt arra, hogy a tudásukat kicseréljék, és ez a mai napig élő kapcsolat maradt, nagyon jó viszony alakult ki a szlovákiai és a magyar kollégák között. De ugyanígy tudományos disszeminációra is alkalmas, ami területi kutatásokat foglal magába.

/Folytatás a 12. oldalon ->/

NEMZETKÖZI TERÜLET

A TokajGIS tehát támogatja a funkcionális területi tervezés, fejlesztés, marketing, valamint a fenntartható tájtervezés és gazdálkodás feladatainak megvalósulását, nem utolsósorban lehetőséget teremt a két intézmény távérzékelési kompetenciáinak, és tudásának elmélyítésében is. Ez az ismeret és tapasztalatszerzés tudományos szempontból is értékes és további innovációra készíteti az alkotókat. A szakmai vezető szerint „főleg térinformatikai feladatok voltak”, de a téradatokat távérzékelő eszközökkel, vagyis különféle szenzorokkal ellátott drónokkal állították elő.

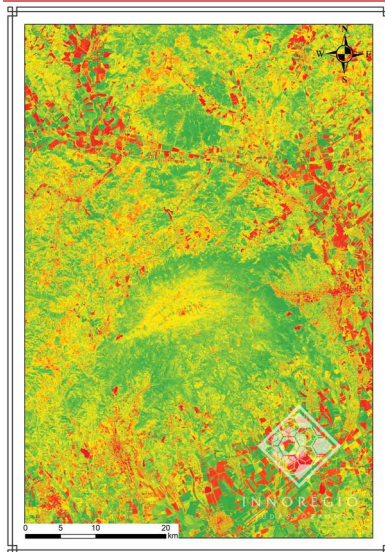
„Ez egy robbanásszerűen fejlődő iparág, a működésünk során eljutottunk oda, hogy nagyon jó lenne, ha hyperspektrális irányba is el tudnánk mozdulni, mert abban még több téradat van benne. Tehát ha felveszünk egy ültetvényt, akkor még több információt árulhat el potenciálisan egy hyperspektrális képfelvétel” – mesélt a megvalósítás szakmai háttéréről dr. Ruzskai Csaba. „Ez annyit jelent, hogy teljes hullámhossz tartományban vesszük fel az adott ültetvényt, és ezeknek a hullámhossz tartományoknak van egy bizonyos információ tartalma. A szenzor ebből számol, pl.: foszforhiány, vízhiány, nitrogénhiány, kártevő, betegség, stb. Ez még egy eléggé új tudományos vonal, mi (a hazai tudományos élet – a szerk.) a mutispektrális adatokból jól állunk, de a nagy felbontású hyperspektrális adatszerzés még hiányzik, és mi ebbe az irányba szeretnénk elmenni mindenféleképpen, mert egy ilyen kutatás-fejlesztési célkitűzés közép-európai szinten is nagyon érdekes lehet”.

Az elkövetkező időszakban az a cél, hogy felhasználókkal töltsék meg a rendszert, hogy minél több személyt tudjanak ebbe bevonni. Ez a projekt számára és a megvalósítóknak is fontos, hiszen előbb-utóbb szeretnék, ha a fenntartási időszak után egy élő, piaci alapú szolgáltatássá alakulhatna át. *„Ez egy pilot volt arra, hogy tudjuk-e csinálni, hogy hogyan kell csinálni. Ez a tapasztalat más típusú szolgáltatások kiépítésére is elég lehet”*- fogalmazott Ruzskai. Hosszabb távú célként elmondta, beadtak egy újabb SKHU-projektet, ami részben ezt a platformot is felhasználja, mert szárazság- és stressztényezőket szeretnének vizsgálni a Tokaji Borvidéken, illetve az Egri Borvidéken is. Ezen túl terveznek olyan gazdaságföldrajzi kutatásokat is, ahol a rendszerben szerzett tapasztalatokat lehet majd használni.

Ez a pályázat javarészt eszközfejlesztést fog szolgálni, de megragadták a lehetőséget, mert ezek a témakörök az együttműködés során, illetve a fenntartási időszak alatt alakultak ki, a szakmai vezető szerint szeretnék továbbvinni az elképzeléseiket.

DISSZEMINÁCIÓ

Valamely termék eredményeinek terjesztése azért, hogy a ráfordított munka megtérülhessen.

A háromnyelvű térinformatikai keretrendszer tematikus tartalma validált információforrásként használható fel a borvidéki vállalkozások, önkormányzatok és érdekeltjei, a helyi közigazgatás, a lakosság, valamint a turizmus keresleti, kínálati szereplői számára. Továbbá könnyen elérhető disszeminációs felületet nyújt a területi kutatási eredmények publikálásában is.

Az alábbi linkeken érhető el:
<https://gis.uni-eszterhazy.hu/>

<https://innoregio.uni-eszterhazy.hu/#content-about>

